

સુપ્રભાતમ્
સુરેશ પ્રા. ભટ્ટ
079-23226251

સલામી સવારની..

*મોં-માથા વિનાના હવાઈ ઠંડેરા પીટવા નહીં !
વ્યવહાર ન હોય એવા પક્ષોને ચૂંટવા નહીં !
ફૂટવા નહીં કપાળ પછી નશીબનો દોષ દઈ -
અડગ વિચારો આપો મત, દમ ઘૂંટવા નહીં...*

લોકશાહીની -
દોષી ઉમેદવારો -
છે કાળી ટીલી...

ગુહહેંગારોનાં
નામ સામે દબાવો -
'નોટા' બટન !

ચિંતન

નિર્વકલ્પસમાધિના સ્કુટર બ્રહ્મતત્ત્વમવગમ્યતે ધુવત્ ॥
નાન્યથા ચલચતા મનોગતેઃ પ્રયત્નયાત્તરવિમિશ્રિતં ભવેત્ ॥

ઉપરોક્ત શ્લોક 'સર્વવેદાંત - સિદ્ધાંત - સારસંગ્રહ'માંથી લેવામાં આવેલ છે. નિર્વકલ્પ સમાધિ દ્વારા સ્પષ્ટ અને નિશ્ચય પાછો બ્રહ્મતત્ત્વનું જ્ઞાન થાય છે. બીજા કોઈ સાધનથી નહીં, કારણ કે બીજી સર્વવેદાંત સમાધિમાં મનની ગતિ ચંચળ હોવાથી એ અન્ય પ્રતીતિઓથી મિશ્રિત બને છે.

મન ચંચળ છે એ વાનરની જેમ ઘડીભર સ્થિર બેસી શકતું નથી. મનના વિચાર પણ એક ડાળ પરથી અન્ય ડાળ પર વિના કારણ ફૂટકા મારે છે આથી સમાધિ સ્થિતિ ખૂબ જ કઠિન છે છતાં પણ એ પ્રયત્નપૂર્વક સાધ્ય બની જાય તો એના દ્વારા નિશ્ચિત રીતે બ્રહ્મનો સીધી રીતે જ અનુભવ - અનુભૂતિ થાય છે.

- સુવિચાર**
- ગુરુ એ છે કે જેની પાસે જ્ઞાન હોય પણ ગર્વ ન હોય. ગુરુ એ છે જેની પાસે સ્નેહ હોય પણ સ્વાર્થ ન હોય, ગુરુ એ છે કે જેની પાસે વિચારસમૃદ્ધિ હોય પરંતુ વૈમનસ્ય ન હોય - **રોહિત શાહ**
 - નિદ્રામાં જોયેલા સપના ભૂલી જાણે, પણ જાગતી આંખે જોયેલા સપનાને ઉદઘમથી ઉછેરતાં રહેજો - **એસ. ભટ્ટાચાર્ય**
 - તમારાં પરિણામો તમારા પ્રયત્નના પ્રમાણમાં જ હશે - **નેપોલિયન હીલ**
 - તમારું ભાવિ તમે કાલે શું કરશો તેના આધારે નહીં, પણ આજે શું કરો છો તેના આધારે સર્જાય છે, આવતીકાલે તમારી જ જરૂરત હોય તેના માટે આજે કામ કરો. 'આજ' એ વિજેતાઓનો શબ્દ છે. અને 'આવતીકાલ' એ પરાજિતોનો શબ્દ છે - **સ્ટીફન કોલી**
 - આપણી બધી જ મર્યાદાઓ આપણે જ આપણા પર થોપેલી હોય છે - **જેક કેનફિલ્ડ**
 - કોઈ પણ સિદ્ધિઓ પુરસ્કાર આપણને શું મળે છે તે નહીં, પણ આપણે શું બનીએ છીએ તે છે - **શિવબેરા**
 - આજનું ઔષધ : બીલીના પાન રાત્રે પલાણી તે પાણીથી સવારે સ્નાન કરવાથી પરસેવાની સમસ્યામાં રાહત થાય છે (સંકલન : દીપક વી. આશરા)

બોધકથા

મહંમદ અલીની બોર્ડિંગસગની શરૂઆતની કેરિયરમાં તેનો મુકાબલો સોની વિસ્ટન સાથે યોજાયેલો. ત્રણ રાઉન્ડ પુરા થયા હતા અને ચોથા રાઉન્ડમાં સોનીના શરીર પર લગાવેલું તેલ મહંમદ અલીની જમણી આંખમાં ગયું અને એણે જમણી આંખમાં દેખાતું બંધ થઈ ગયું. આ એક અકસ્માત હતો એટલે એણે સ્પર્ધામાંથી નીકળી જવા વિચાર્યું. ચોથા રાઉન્ડના અંતે એણે કોચ અજેલોને કહ્યું, "મને જમણી આંખે દેખાતું નથી. હવે હું લડી શકીશ નહીં." અજેલોએ કહ્યું, 'તારે આ સ્પર્ધા જીતવાની છે, તું યાર્ સ્ટીક ટેકનિકનો ઉપયોગ કર.' મહંમદ અલીના હાથ સામાન્ય કરતા લાંબા હતા. જેથી તે સોનીને દૂરથી પંચ મારી શકે તેમ હતું. અજેલોએ અલીને કહ્યું, તારે સોનીને સલામત અંતરે રાખવાનો છે જેથી સોનીનો હાથ અલી સુધી પહોંચે નહીં અને મોકો શોધીને અલી તેના લાંબા હાથ વડે સોનીને પંચ મારી શકે. અલીએ પાંચમો રાઉન્ડ રમવાનું શરૂ કર્યું. જમણી આંખ બંધ રાખીને પછી તાકાતથી યાર્સ્ટીક ટેકનિકથી સોની પર પ્રહાર ચાલુ રાખ્યા. આઠમા રાઉન્ડ સુધી મહંમદ અલી ટકી રહ્યો અને એક જોરદાર પંચ સાથે સોની ઊઠી ન શક્યો અને મહંમદ અલી જીત્યો. જો ચોથા રાઉન્ડ પછી અલી હિમત હારીને રમતમાંથી નીકળી ગયો હોત તો મહંમદ અલીએ ત્યારે વહઈ હેલીવેન્ટ યેમ્પિયનશીપનો તાજ મેળવ્યો ન હોતો. જિંદગીમાં અજેલો જેવા કોચ સાથે હોય છે જે તમને પરિસ્થિતિથી ભાગવા ન દે તો વિશ્વ ચેમ્પિયનશીપ બની શકાય છે.

સાચી લોકશાહીનો અર્થ લોકોની સ્વતંત્રતા છે. અને આ સ્વતંત્રતાથી પ્રજા પોતે પોતાને ગમતી વ્યક્તિને પસંદ કરીને શાસન ચલાવવા માટે પોતાનો 'મત' આપે છે. આ પરંપરા આમ તો વર્ષો જુની છે. રાજાશાહી વખતે પણ ઘણા પ્રજાપ્રિય રાજાઓ પ્રજાનો મત લેતા હતા. આજે યુગ બદલાયો છે. હવે એક નવી જ દુનિયાનું નિર્માણ થઈ રહ્યું છે. ત્યારે પ્રજાએ એટલે કે આપણે પણ આ નવું પરિવર્તન સ્વીકારી પોતાની વ્યક્તિગત સમસ્યા કે સ્વાર્થને બાજુ પર રાખીને સમષ્ટિના હિતમાં વિચારીને યોગ્ય વ્યક્તિને પોતાને મત જાય એનું ખાસ ધ્યાન રાખવું પડશે.

આ વર્ષ ૨૦૧૯ની લોકસભાની ચૂંટણી ભારતીય રાજનીતિમાં એક નવો ઇતિહાસ લખવાની છે. આ વર્ષે જે પક્ષ કે વ્યક્તિ જીતશે તેના દ્વારા સમગ્ર હિંદુસ્તાનનો ઇતિહાસ બદલાવાનો છે એ હકિકત છે. આ પરિવર્તન બે રીતનું હશે. સકારાત્મક અથવા નકારાત્મક. કેમ કે આજે આપણો દેશ બે પક્ષોમાં, બે વ્યક્તિઓ, બે વિચારધારામાં વહેંચાયેલું છે. અને આ બન્ને વ્યક્તિ - વિચારધારા - પક્ષ પોતપોતાની બધી જ તાકાત લગાવીને પ્રજાને પોતાના તરફી કરવા તમામ પ્રયાસો કરશે. અવનવી લાલચો આપશે, નવી નવી યોજનાઓના એલાન કરશે, દેશ સંકટમાં હોવાના ભાષણો કરશે, પણ આપણે વિચારવું પડશે કે ખરેખર કોણ વહેંચેલાં છે? દેશ કે કોઈની મુશ્કેલી? કે કોઈનો પરિવાર કે પદ? કે કોઈની સંપત્તિ કે સત્તા? શું સંકટમાં છે એ આપણે જ સમજવું પડશે. આવું બધું ખુબ જ થશે. યુવાનોને નોકરીઓ આપવાના વચનો, ટેકું માફ કરવાના વચનો, શિક્ષણ અને અનાજ મફત આપવાની વાતો, સસ્તું પ્રેરોલ, ખેડૂત કલ્યાણ નારી ઉત્થાન, બાળ કલ્યાણ, વૃદ્ધ પેન્શન, ખેતરોજગારી ભેદ્યું, આવી અનેક વાતો, વચનો અને યોજનાઓના ઘોડાપુર ઉપડશે. નાના શહેરો, ગામોમાં તો ચૂંટણી પહેલાના બે ચાર દિવસે ક્યાંક રૂપિયાની નોટો ઉડશે. લ્હાણી થશે, સારાબ અને સુંદરીઓની મહેફિલો યોજાશે. અનેક પ્રકારની લાલચો અને ભેટસોજાદા અપાશે. પણ મિત્રો એટલું યાદ રાખવું કે જે પક્ષ કે નેતા તમારી પાછળ જેટલા રૂપિયા ખર્ચે છે અને એ તમારો મત મેળવવામાં સફળ બનીને ચૂંટાય છે તો ચૂંટાયા પછી સૌ પ્રથમ તે તમારી પાછળ કરેલા ખર્ચના રૂપિયા સૌ કે હજારગણા રૂપિયા કોઈ પણ રીતે વસૂલશે એની ખાત્રી રાખશો. તેથી આવી નાની નાની વ્યક્તિગત શ્રેણિક સુખ આપનારી લાલચોમાં ફસાયા વિના મતદાન કરવું એ જ સર્વહિતાય છે.

લોકસભા ચૂંટણી એના શરૂઆતી તબક્કામાં છે. જગતની સૌથી મોટી લોકશાહી તાકાતવાળો આ દેશ એની આગામી સરકાર ચૂંટવા માટે ધીમી પણ મક્કમ ગતિએ એક પછી એક તબક્કાના મતદાન તરફ જઈ રહ્યો છે. ૨૦૧૪ પછી ફરી એકવાર આખીયે દુનિયાની નજર આ મતદાન ના પરિણામો પર રહેશે. પરિણામો આવે ત્યાર પછી તો ખરું જ પણ અત્યારે પણ આખીયે દુનિયાની નજર ભારતની ચૂંટણી અને એના પ્રચાર અભિયાન પર મંડાયેલી છે જે એમાં કોઈ શંકાને સ્થાન નથી જ. અમસ્તુયે જ્યારે પણ કોઈ દેશ યુનાવ પ્રક્રિયામાં હોય ત્યારે જગતના બીજા દેશોની નજર એના પરિણામો પર હોય જ. કઈ સરકાર આવશે અને એના સાથે કેવા પ્રકારના સંબંધો રહેશે એના વિશ્લેષણ માટે પણ જે તે દેશના યુનાવ પરિણામો પર બીજા દેશોની નજર હોય જ છે અને આમયે ભારતનું ચૂંટણી પ્રચાર બીજાની અનોખો હોય જ છે એમાં આ વખતે જરા વધુ અનોખો હોવાની સાથે સાથે અણગમતો પણ બનતો જાય છે..!

પ્રચારની એક સીસ્ટમ હોય છે, એક વણલખી આચારસંહિતા હોય છે પણ આ વખતે આ આચારસંહિતાની એસી તેસી થઈ રહી છે. ૨૦૧૪ કે એની અગાઉની ચૂંટણીના પ્રચારોમાં પણ એકબીજા પર ગલીય આક્ષેપો અને 'મોત કા સોદાગર' કે 'વિધવા' જેવા નિમ્ન કલી શકાય એવા ચૂંટણી પ્રચાર દરમ્યાનના આક્ષેપો અને એક રીતે ગાલી-ગલાય જ કહી શકાય એવા બનાવો નોંધાયેલા જ પણ આ વખતે કઠાય એ લીમીટને પણ આપણા નેતાલોગો કોસ કરી ચુક્યા હોય એવું લાગે છે. સત્તા અને પૈસાનો મદ કે પછી આ બંનેની લાલચા ઈન્સાનને કઈ હદ સુધી નીચે પહોંચાડી દે છે એના વરવા ઉદાહરણો હમણાં હમણાથી ચૂંટણી પ્રચારમાં જોવા મળ્યા છે. જે માણસે લાખો લોકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનું હોય છે એ ઈન્સાન એકદમ નીચ, હલકટ કે પછી પ્રચારમાં કહી ના શકાય એવી ભાષામાં વાત કરે ત્યારે એને સાંભળી રહેલો મતદાર કે એને ચૂંટવા ઉત્સુક મતદારના દિમાગ પર શું વીતતી હશે એની કલ્પના ચૂંટણી પ્રચારના ઉન્માદમાં નેતાજીને તો ક્યાંથી હોય

વાણી-વર્તનની કોઈ હદ ખરી કે નહીં ?

હવે તો હદ થાય છે, એવું રોજ કહીએ છીએ અને તોય એ હદનેય વટાવી જાય એવી ઘટનાઓ રોજ સાંભળવા મળે છે ! લોકશાહીમાં આ ચર્ચા કરવી પડે છે એ ચર્ચાનો વિષય લાગે છે !

કોઈ નેતા બીજા નેતાને ગલુડિયા સાથે સરખાવે તો કોઈ વીજૂં કહી ઉતારી પાડે, કોઈ ભ્રષ્ટાચારી કહી સંબોધે તો કોઈ વળી ચૂંટણીમાં હરીફ મહિલા ઉમેદવારની ખુલ્લી તસવીરો વહેંચે ! કોઈ શહીદ પોલીસ અધિકારીને વગોવે તો કોઈ સંજોગોના શિકાર પીડિતોની પીડા માટે હરીફ પક્ષને જવાબદાર ગણાવી એનો ફાયદો લેવાનો પ્રયાસ કરે.... આપણા દેશમાં નીચો ગયેલો રાજકારણનો સ્તર કે રાજકારણીઓનો સ્તર હજુ આપણને કઈ હદ દર્શાવશે એ સવાલ હવે તો થઈ રહ્યો છે.

ચૂંટણી જીતવી એ જ જાણે જીવનનું છેલ્લું કામ હોય કે જીવનનો એકમાત્ર મંત્ર હોય એ રીતે ચૂંટણી જીતવા માટે પ્રચાર-પ્રસાર કરવો એ કોઈ ખોટી વાત નથી. પરંતુ થાય છે એવું કે પોતાની સારખ કે વિશેષતા દેખાડવાને બદલે હવે સ્પર્ધકની ખરાબીઓ દેખાડવી, એના વિશે માત્ર ઘસાણું જ નહીં, પરંતુ સાચુંજુદું મિશ્ર કરીને બોલવું, અભદ્ર ભાષાનો ઉપયોગ કરવો, અભદ્ર રસ્તાઓનો ઉપયોગ કરવો એ પ્રચાર કહેવાય છે. આવા હથકંડાઓ માટે ખર્ચ કરવામાં આવે છે, સભાઓ યોજવામાં આવે છે ને સૌશિલ્ય મીડિયાનો ઉપયોગ પણ કરવામાં આવે છે.

ચૂંટણી જીતવા માટે પાગલપની

હદ સુધી આવી ગયેલા રાજકારણીઓએ જાણે બધી હદ વટાવી દીધી છે. ચૂંટણીની સભાઓ યોજાવાની શરૂ થઈ પછી એક દિવસ એવો નથી ગયો કે કોઈ સનકી રાજકારણીએ વાણીવિલાસ કરીને દેશની શાંતિનો ભંગ ન કર્યો હોય. ચૂંટણી દાણે ચૂંટણી એ મુદ્દો છે ને એની ચર્ચા થાય એ સ્વાભાવિક છે ને આવકાર્ય પણ છે. પરંતુ, હવે તો કોણે કોને ઉતારી પાડ્યા ને કોણે કેટલા ખરાબ શબ્દોનો ઉપયોગ જાહેરમાં કર્યો એ વિષયની જ રોજ ચર્ચા થાય છે, કરવી પડે છે એ બેહદ અફસોસનો વિષય છે.

રાજકારણીઓ એ સમજવાની જરૂર છે કે તેઓ લોકનેતા છે. લોકોને તેમનું સમર્થન છે અને તેઓ

ડાયાબિટીસ, બીપી, એસિડીટી, થાઈરોઈડ, વધેલું વજન ઘટાડવા માટે શરીરના બધા જ રોગો માટે... એક રામબાણ ઈલાજ...

(ગાંધીનગરના આગળ...)

પંદર દિવસ પછી જે તમને ફાયદો થાય તો આ વાત બધાને કરજો. આ તો થઈ ઉત્સાહ અને આનંદની વાત, શરીરના ફાયદાની વાત પણ રોગનું શું ? તમે તો આગળ વાત કરીને તમારું વજન વધારે છે, ડાયાબિટીસ છે, તમને બીપી છે, તમને થાઈરોઈડ છે એ બધામાંથી મુક્ત કેવી રીતે થવાય અને બધી દવાઓ બંધ કરી રીતે થાય આ બધા રોગમાંથી મુક્ત થવાય છે.

ગાંધીનગરના જાણીતા આંખ, કાન, ગળાના ડોક્ટર યશવંત છાટ્ટોબારે એમના કહેવા મુજબ ચાર વર્ષ પહેલા ડાયાબિટીસ, બીપી અને પ્રોસ્ટેટની તકલીફ ચાલુ થઈ હતી. બે વર્ષ સુધી દવાઓ લઈને ડાયાબિટીસ, બીપી અને પ્રોસ્ટેટ નોર્મલ કરવા ખુબ પ્રયત્નો કર્યા. આ પ્રયોગ ચાલુ કર્યા પછી છેલ્લા એક વર્ષથી એમને કોઈ તકલીફ નથી. અને એમને કોઈ દવા લેવી પડતી નથી. આટલો નાનકડો ફેરફાર કરવાથી તમારા ખરાબ રોગ જે જળમુળથી નીકળી ગયા એમાં એવું તો શું થયું કે જેનાથી આ રોગ મટી ગયા. ભાઈ આપણે બુદ્ધિશાળી માનવી પ્રાણી છીએ. એટલે આપણને તો આ વિચાર આવવાનો જ. એમાં પહોં દાખલો આપું, ગામના પાદરે જો ઉકરડો હોય તેમાંથી ગંદ મુક્ત થવું હોય તો અતરની ત્રણ-ચાર બાટલી નાખી દેવાથી ઉકરડામાંથી કાચા માટે ગંદ જતી નથી. એટલે કે રોગમાં દવા લેવાથી રોગ જેવડામાંથી જતા નથી. આપણે આપણા રોગને જળમુડમાંથી મટાડી શકતા નથી. દવા લઈને આપણે આપણા રોગને દબાવી રાખીએ છીએ પણ સંપૂર્ણ રીતે મટાડી શકતા નથી. પણ પંદર દિવસમાં જ રોગ મટી જાય એ કંટોલમાં આવશે. તમારે તમારા રોગ સંપૂર્ણપણે મટાડવા છે ? તો આગળ વધીએ...

મટી ગયા. ભાઈ આપણે બુદ્ધિશાળી માનવી પ્રાણી છીએ. એટલે આપણને તો આ વિચાર આવવાનો જ. એમાં પહોં દાખલો આપું, ગામના પાદરે જો ઉકરડો હોય તેમાંથી ગંદ મુક્ત થવું હોય તો અતરની ત્રણ-ચાર બાટલી નાખી દેવાથી ઉકરડામાંથી કાચા માટે ગંદ જતી નથી. એટલે કે રોગમાં દવા લેવાથી રોગ જેવડામાંથી જતા નથી. આપણે આપણા રોગને જળમુડમાંથી મટાડી શકતા નથી. દવા લઈને આપણે આપણા રોગને દબાવી રાખીએ છીએ પણ સંપૂર્ણ રીતે મટાડી શકતા નથી. પણ પંદર દિવસમાં જ રોગ મટી જાય એ કંટોલમાં આવશે. તમારે તમારા રોગ સંપૂર્ણપણે મટાડવા છે ? તો આગળ વધીએ...

કેન્સરથી પીડાતા હતા એ લોકો પણ કેન્સરની દવા સિવાય કેન્સરમુક્ત થયા છે. ડાયાબિટીસ, બીપી, ઝા, એસિડીટી વગેરે ભયંકર રોગોમાંથી બહાર નીકળ્યા છે. હવે રોગ મટાડવા માટે શું કરવું? રોગ મટાડવા માટે પંદર દિવસ જે પ્રયોગ છે એટલે રોંધેલો ખોરાક ખાઈ શકો એની સાથે એનીમાં લેવાનો છે. એનીમાં પાણીનો જ

લેવાનો છે. એક લીટર પાણી બોટલમાં ભરી પાણી ગુજામાં ટોટી નાખીને કોક ચાલુ કરીને આંતરડામાં પાછી પહોંચાડવાનો છે. ૫૦૦ એમ.એલ. જેટલું પાણી આંતરડામાં જશે. પછી તરત જ તમારું આંતરડું, આંતરડામાં જામેલો કચરો, ટોક્સિન વગેરે સાફ કરશે. ત્યારબાદ ફરી વધેલો ૫૦૦ એમ.લે. પાણીથી ફરી એનીમાં લેવાનો છે. સવારે એક વખત અને સાંજે જમતા પહેલા એક વખત. જ્યાં સુધી રોગ મટી ના જાય ત્યાં સુધી રોજ અને રોગ ઉપર કાબુ પાયા પછી, અઠવાડિયે અથવા મહિને એક વખત એનિમાં લેવો. ચોંહાણ સાહેબ એમ કહે છે કે બધા રોગનું કારણ આંતરડામાં જામી ગયેલો કચરો અને ટોક્સિન, જેને એનિમાંમાની શુદ્ધિકરણની પદ્ધતિથી આંતરડાને સાફ કરી રોગમુક્ત થઈ શકે છે. ચોંહાણ સાહેબનું યુ-ટ્યુબનો વિડીયો અને એમની યોર્ડાનીઓનાં સહારે વધારે પ્રમાણમાં માન મળશે. અને આપણે રોગમુક્ત અને દવામુક્ત સહેલાઈથી થઈ જઈશું.

(પૂર્ણ)

કોને મત આપવો ? ચાલો થોડું વિચારીએ

રાજકીય રૂપ આપીને આપણા સૌની જાતિગત ભાવના ભડકાવીને આપણને દંગલ કરવા માટે ઉદ્દેશ્યમાં આવશે અને આપણે સૌ એક થઈને દંગલ કરી પણ બેસીશું. પરિણામે સમાજમાં જે વર્ણોથી એકસાથે રહેતા હતા, બાજુમાં રહેતા હતા એવા પરિવારો વચ્ચે ઝેરના બીજ રોપાઈ જાય છે. કોઈ મંદિર કે મસ્જિદમાં જઈને જરા સરખું કોઈ છમકલું કરી આવશે તો પણ તરત જ હિંદુ - મુસ્લિમ સંગઠનો એક થઈને બદલો લેવા તત્પર થશે. કારણ આપણે ખુબ જ સંવેદનશીલ છીએ. નેતાઓની રાજનીતિથી અજાણ. અને હવે આવી બધી ઘટનાઓ પણ ગુજરાતમાં ઘટશે. આપણે સૌએ સંયમ રાખવો પડશે. સમજવું પડશે.

મિત્રો, આ ૨૧ મી સદી છે. આખી દુનિયા એક બની રહી છે. જ્ઞાતિ, જાતિ, ધર્મ, બધું જ એક થઈ રહ્યું છે. અને થવું પણ જોઈએ. માત્ર માનવતાવાદી ધર્મ અને કંઈ જ ચૂંટણીનો ઓળખ બની જોઈએ. પરંતુ જ્યાં સુધી આપણે આ બધું નહીં છોડીએ ત્યાં સુધી આ પક્ષો અને નેતાઓ આપણને અંદરેઅંદર લડાવશે જ.

આ ચૂંટણીના પરિણામો ઉપર ભારતનું અને આપણા સંતાનોનું ભાવિ નિર્ભર છે. તેથી આપણે આપણો એક મત કોને આપવો એ ખુબ જ વિચારીને નિર્ણય લેવો પડશે. વળી આત્મારની નાની નાની લાલચાઓ આપણા દેશનું ભાવિ બગાડે છે. તેથી એવી મક્કમતા મળતી સહાય કે યોજનાઓ વિશે, એની પાછળ છૂપાયેલા સ્વાર્થ વિશે, અને એની આપણા દેશના ભાવિ પર પડનારી અસર વિશે વિચારવું જ પડશે. ક્યાંક એવું પણ બનશે કે ઉમેદવાર યોગ્ય હશે પણ પક્ષ બરાબર નહી હોય અને ક્યાંક પક્ષ બરાબર હશે પણ

જબાન કો લગામ દો...!

આઝમખાને કરેલી જયાપ્રદા પરની ટીપ્પણી કે પછી મેનકા ગાંધીએ મતદારોને કહેલું 'જોઈ લઈશ' જેવા બનાવો કદાચ આ પહેલા જાહેર પ્રચારમાં આ પહેલા ક્યારેય બન્યા હોય એવું યાદ નથી આવતું. બાકી ખાનગી બેઠકો અને મિલન-મુલાકાતોમાં નેતાઓ દ્વારા 'મત મને જ આપજો નહિતર ખેર નથી' એવી મલમ ધમકીઓ અપાતી હોય એના છાનેખૂણે ઉતારવામાં આવેલા વિડિયોઝ તો શોશિયલ મીડિયા પર ખુલ્લેઆમ ફેરતા જ હોય છે પરંતુ આટલા ઊંચા ગજાને નેતાઓ હાથે રસભામાં આવા નિમ્ન ઉચ્ચારણો કરે એ ભારતીય લોકશાહીના વસ્ત્રાહરણ કરવાથી કમ નથી જ. આ બે-ચાર બનાવો તો ટીવી અને છાપે ચડ્યા એટલે વગોવાયા બાકી તો નેતાલોગ ચૂંટણી જીતવા લીટરલી શામ-દામ-દંડ-ભેદ વાપરતા જ હોય છે એ હું ને તેમ બધા જ જાણીએ છીએ. સત્તા અને સ્ટારપ્રચારકનો નશો અને ઉપરથી સામે બેઠેલી ભીડ જોઈને કોઈક જ માર્ડનો લાલ શબ્દોથી લપસવામાં બની શકે છે. 'જો તુમકો જો પસંદ વોલી ભાત કરેંગે' જેવું માનતા આવા નેતાઓ વિરોધીઓને નીચા દેખાડવા માટે સામજિક અને નૈતિક લક્ષણરેખાને ક્યારે કોસ કરી જાય છે એ એમને પણ ખબર નથી હોતી. જો કે ઘણા જાણીજોઈને પણ આવું કરતા હોય છે. વિવાદમાં રહેવું એ નેતાગીરીનું એક આગવું

લક્ષણ છે અને આવા કેસમાં તો શું છે કે ચૂંટણીયે પણ લાયકાર હોય એવું દેખાય રહ્યું છે. કહેવામાં તો આચારસંહિતા અને એના અનેકો મુદાઓ છે પણ નેતાલોગો તો આવી આચારસંહિતાને ઘોળીને પી જવામાં ઉસ્તાદ હોય છે. ઉપરના કેસોમાં પણ ચૂંટણીયે માત્ર નોટીસ આપીને અને અમુક કલાકો પ્રચાર માટે પ્રતિબંધ ફરમાવ્યા સિવાય ક્યાં કશું કરી જ શકી છે ? એની પોતાની એક મર્યાદા છે અને પંચે પણ કબુલ કરવું છે કે આમાં વિશેષ કોઈ કાંઈ કાર્યવાહી કરવાની સત્તા નથી એની પાસે..!

પણ એજ એ વોટર આપણી શું મજબૂરી છે કે આપણે આવા નિવેદનો પર તાળીઓ પાડી.. એના મેમે બનાવીને ચારેકોર સેન્ડ કરીએ એના કરતા કમ સે કમ નેતાજીને કહી તો શકીએ ને કે 'જબાન સંભાલ કે નેતાજી..! ચૂંટણી પ્રચારની આ મોસમમાં આપણા ઍરિયામાં મત માંગવા આવેલા નેતાને આપણે એણે વાયદા મુજબ કામ નથી કર્યા એમ કહીને ઉધડી જ શકી છે ? એની પોતાની એક મર્યાદા છે અને પંચે પણ કબુલ કરવું છે કે આમાં વિશેષ કોઈ કાંઈ કાર્યવાહી કરવાની સત્તા નથી એની પાસે..!

પણ એજ એ વોટર આપણી શું મજબૂરી છે કે આપણે આવા નિવેદનો પર તાળીઓ પાડી.. એના મેમે બનાવીને ચારેકોર સેન્ડ કરીએ એના કરતા કમ સે કમ નેતાજીને કહી તો શકીએ ને કે 'જબાન સંભાલ કે નેતાજી..! ચૂંટણી પ્રચારની આ મોસમમાં આપણા ઍરિયામાં મત માંગવા આવેલા નેતાને આપણે એણે વાયદા મુજબ કામ નથી કર્યા એમ કહીને ઉધડી જ શકી છે ? એની પોતાની એક મર્યાદા છે અને પંચે પણ કબુલ કરવું છે કે આમાં વિશેષ કોઈ કાંઈ કાર્યવાહી કરવાની સત્તા નથી એની પાસે..!

પણ એજ એ વોટર આપણી શું મજબૂરી છે કે આપણે આવા નિવેદનો પર તાળીઓ પાડી.. એના મેમે બનાવીને ચારેકોર સેન્ડ કરીએ એના કરતા કમ સે કમ નેતાજીને કહી તો શકીએ ને કે 'જબાન સંભાલ કે નેતાજી..! ચૂંટણી પ્રચારની આ મોસમમાં આપણા ઍરિયામાં મત માંગવા આવેલા નેતાને આપણે એણે વાયદા મુજબ કામ નથી કર્યા એમ કહીને ઉધડી જ શકી છે ? એની પોતાની એક મર્યાદા છે અને પંચે પણ કબુલ કરવું છે કે આમાં વિશેષ કોઈ કાંઈ કાર્યવાહી કરવાની સત્તા નથી એની પાસે..!